

za okres I—III. 1964

Konferencje, zjazdy

W lutym odbył się w Skoczowie zjazd twórców ludowych regionu cieszyńskiego, zorganizowany przez miejscowy Klub Propozycji i Skoczowskie Zakłady Filcowe. Uczestniczyło w nim ponad 80 twórców oraz wielu działaczy regionalnych.

Wystawy

Na terenie woj. łódzkiego zorganizowany został z inicjatywy WRN wielki konkurs sztuki ludowej z okazji 20-lecia Polski Ludowej. W konkursie, przeprowadzonym w poszczególnych powiatach przez prezydium PRN i muzea terenowe, uczestniczyli twórcy ze wszystkich regionów znajdujących się na terenie województwa. Termin nadsyłania eksponatów upłynął z końcem marca. Eksponaty wyróżnione na konkursach powiatowych zakwalifikowane zostaną na wystawę wojewódzką.

Wystawę rzeźb Zygmunta Skrzętowicza (ze wsi Worowo, pow. Łobez, woj. Szczecin) zorganizowały w styczniu Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych i CPLiA w warszawskim salonie wystawowym Towarzystwa. Katalog wystawy wydany przez CPLiA, w formie składanki z wkładką, zawiera krótkie noty — biograficzną oraz informującą o charakterze twórczości Skrzętowicza i 2 fotografie.

Z końcem ubiegłego i w początku br. Muzeum w Łęczycy zorganizowało objazdową wystawę sztuki ludowej ze zbiorów własnych. Pokazano eksponaty z dziedzin charakterystycznych dla twórczości ludowej regionu łęczyckiego: rzeźbę, tkaninę, wyroby z wikliny. Wystawa eksponowana była kolejno w kilku wsiach. Kierowniczka Muzeum, Jadwiga Grodzka, wygłaszała na wystawie prelekcje poświęcone sztuce ludowej. W miejscowościach, gdzie mieszka wielu twórców ludowych (np. w Świdnicach), prelekcje łączone były ze spotkaniami, w czasie których opowiadali oni o swej twórczości. Wszystkie te imprezy były wykorzystywane przez nauczycieli na lekcjach wychowania plastycznego. Niektóre wypowiedzi zostały nagrane na taśmę magnetofonową dla celów dydaktycznych.

Pokonkursowa wystawa wyrobów kowalstwa ludowego Kielecczyzny, eksponowana z końcem ub. roku w Kielcach, pokazana była w styczniu br. w Radomiu (por. „Kronika”, nr 1/1964).

Wystawa podlaskich dywanów dwuosnowowych, zorganizowana przez Muzeum w Białymstoku ze zbiorów własnych, czynna była w styczniu w Łodzi.

Muzeum Wojewódzkie w Lublinie zorganizowało z okazji 20-lecia Polski Ludowej i Roku Ziemi Lubelskiej objazdową wystawę sztuki ludowej, przeznaczoną dla Ziemi Zachodnich. Wystawa zawiera przeszło 300 eksponatów z dziedziny tkactwa, strojów ludowych, zdobnictwa wnętrza, rzeźby i ceramiki. Pierwsza ekspozycja wystawy odbyła się w lutym w Raciborzu.

CPLiA urządziła w lutym wystawę swych wyrobów w katowickim Pałacu Młodzieży. Przeważającą ilość eksponatów stanowiły wyroby artystów i rzemieślników ludowych, pochodzące z różnych regionów.

Wystawa prac tkackich i hafciarki warmińskiej Józefy Izdebskiej otwarta była w PDK w Elblągu w marcu. Wśród eksponatów wystawy zwracał uwagę kobiecy strój warmiński oraz dekoracyjne maty ze słomy i trzciny. Po objeździe Powiśla i Wybrzeża wystawa ma być przeniesiona do domu Izdebskiej w Jodłowniku, gdzie CPLiA projektuje urządzenie stałej wystawy żuławskiej sztuki ludowej.

Staraniem Klubu Przyjaciół Związku Podhalan w Stanach Zjednoczonych, w Domu Podhalańskim w Chicago zorganizowana została wystawa sztuki podhalańskiej. Pokazano stroje ludowe oraz wyroby drewniane, zdobione snycerką. Wystawa połączona była z kiermaszem.

W Rochester w stanie New York (USA) otwarto w styczniu, staraniem Polskiego Towarzystwa Naukowego, wystawę polskiej sztuki ludowej. Na wystawę złożyły się tkaniny, stroje ludowe, wycinanki, ceramika i drzeworyty.

W Muzeum im. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy otwarta była w marcu wystawa białoruskiej sztuki użytkowej, na której pokazano m. in. ludowe tkaniny dekoracyjne, wyroby ceramiczne i snycerkę w drzewie.

Różne

Trzy spośród czterech nagród przyznanych przez WRN w Łodzi w dziedzinie upowszechnienia kultury za rok 1963 przypadły w udziale artystom ludowym. Otrzymali je: Józefa Chaładaj — tkaczka ze wsi Monice, pow. Sieradz, wycinankarka Franciszka Burzyńska ze wsi Błędów, pow. Łowicz, oraz regionalny Zespół Pieśni i Tańca z Dobronia.

Dr Wacław Korabiewicz przekazał Muzeum Kultury i Sztuki Ludowej w Warszawie kolekcję eksponatów tradycyjnej muzyki ludowej, zebraną w czasie wyprawy do Ghany. W kolekcji znajdują się rzeźby, ozdoby stroju, amulety, instrumenty muzyczne i sprzęty.

Muzea etnograficzne z Nowego Jorku i Brukseli zamówiły ostatnio w CPLiA kopie sprzętów ludowych, składających się na urządzenie izb chłopskich z różnych regionów Polski, w krakowskim Muzeum Etnograficznym. Będą one wykorzystane do ekspozycji w zamawiających muzeach.

W Piotrkowie Trybunalskim CPLiA urządziła pawilon z ludowymi wyrobami regionalnymi. Przeważają tkaniny łowickie, opoczyńskie i świętokrzyskie, wycinanki łowickie, łożcka ceramika. Sprzedawane są tam również wyroby ludowe z innych regionów.

Kilkakrotnie już cytowaliśmy w „Kronice” szczególnie jaskrawe błędy i nieścisłości informacji o sztuce ludowej, ukazujących się w prasie. W ostatnim kwartale, obok powtarzających się często błędów w podawaniu nazwisk i nazw miejscowości, znalazły się informacje, dowodzące, iż autorzy ich nie zadają sobie trudu weryfikowania materiałów: „Zielony Sztandar” z dn. 4.III. w artykule: *Dobre dni polskiej sztuki ludowej* jako najstarszego pracującego wycinankarza wymienia Jana Dobrzyńskiego z Grabowa, zmarłego przed dwoma laty, zaś „Trybuna Mazowiecka” z dn. 20.III. w artykule: *Kurpiowska sztuka znana na kontynentach świata* wymienia „wydmuszki o kształtach przypominających ludzi i zwierzęta” — w rzeczywistości nie występujące przecież nie tylko na Kurpiach, ale w żadnym innym regionie.